Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը 2023թ. ապրիլի 25-ին ընդունված «Մշակութային ժառանգության ասիական դաշինք» կանոնադրության հայերեն պաշտոնական թարգմանությունն է:

Հայաստանի Հանրապետության
արտաքին գործերի նախարարություն

Մշակութային ժառանգության ասիական դաշինք

Կանոնադրություն

Գլուխ I. Ընդհանուր դրույթներ

Հոդված 1. «Մշակութային ժառանգության ասիական դաշինք» անվանման հապավումն է «ՄԺԱԴ»:

Հոդված 2. ՄԺԱԴ-ը կամավոր մասնակցության, հավասարության, փոխադարձ հարգանքի և փոխադարձ շահի սկզբունքների հիման վրա ասիական երկրների կողմից ստեղծված միջկառավարական համագործակցության մեխանիզմ է, որն ուղղված է Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական նախաձեռնության իրականացմանը:

Հոդված 3. ՄԺԱԴ-ի նպատակն է ողջ Ասիայում զարգացնել և բարելավել մշակութային ժառանգության պահպանության և օգտագործման կարողությունները և համակարգել մշակութային ժառանգության երկարաժամկետ պահպանությունը ողջ Ասիայում՝ տնտեսության, հասարակության, մշակույթի, զբոսաշրջության և շրջակա միջավայրի պահպանության զարգացմանը համընթաց, խթանել և ավելացնել մարդկանց կապերը և ուղիղ հաղորդակցությունն ասիական երկրների միջև, դյուրացնել ասիական քաղաքակրթությունների փոխանցումը և ձեւավորել Ասիայի համար ընդհանուր ապագա ունեցող համայնք:

Հոդված 4. ՄԺԱԴ-ն իրականացնում է հետևյալ գործունեությունը.

1. աջակցություն համատեղ նախագծերի իրականացմանը Ասիայում մշակութային ժառանգության պահպանության և կառավարման ոլորտում՝ ներառյալ, սակայն չսահմանափակելով հետևյալ ոլորտներով՝ հնագիտություն, ժառանգության օբյեկտների պահպանություն և վերականգնում, միջթանգարանային փոխանակում, Համաշխարհային մշակութային ժառանգության անվանակարգում, պահպանություն և կառավարում, մշակութային արժեքների ապօրինի ներմուծման, արտահանման և սեփականության փոխանցման կանխարգելում մշակութային արժեք հանդիսացող կորած օբյեկտների վերադարձի և փոխհատուցման դյուրացում,
2. համաժողովների, ֆորումների և մշակութային ժառանգության ոլորտում այլ միջոցառումների կազմակերպում,
3. մասնագիտական վերապատրաստման և կարողությունների զարգացմանն ուղղված համագործակցության խթանում,
4. փոխանակման ծրագրերի և համագործակցության արդյունքների և ձեռքբերումների ներկայացում և տարածում:

Գլուխ II. Անդամ պետությունները, Դիտորդ պետությունները և Գործընկեր պետությունները

Հոդված 5. Ցանկացած երկիր, որը 2021 թվականի հոկտեմբերի 27-ին հրավիրված Ասիական երկրների մշակութային ժառանգության պահպանության հարցերով երկխոսությունից առնվազն մեկ օր առաջ իր գրավոր համաձայնությունն է հայտնում ՄԺԱԴ-ի ստեղծման վերաբերյալ, ՄԺԱԴ-ի Հիմնադիր անդամ պետություն է: ՄԺԱԴ-ի Հիմնադիր անդամ պետությունները համատեղ կազմում են ՄԺԱԴ-ի Կանոնադրությունը և կատարում ՄԺԱԴ-ի Կանոնադրությամբ սահմանված պայմանները:

Հոդված 6. Բոլոր ասիական երկրները կարող են դիմել և իրավունք ունեն անդամակցելու ՄԺԱԴ-ին: Դիմումատու երկրի մշակութային ժառանգության ոլորտում իրավասու մարմինը ՄԺԱԴ-ի Քարտուղարությանը ներկայացնում է պաշտոնական գրավոր դիմում: Դիմումատու երկրին պաշտոնապես տրվում է Անդամ պետության կարգավիճակ, եթե դիմումը ներկայացնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների երկու երրորդը չի ներկայացնում գրավոր առարկություն: Իր գրավոր դիմումում դիմող երկիրը համաձայնում է ընդունել ՄԺԱԴ-ի կանոնադրությունում սահմանված բոլոր դրույթները:

Հոդված 7. ՄԺԱԴ-ի անդամ դառնալու համար դիմումատու երկիրը ՄԺԱԴ-ի անդամակցության համար՝

1. ՄԺԱԴ է ներկայացնում գրավոր դիմում,
2. ճանաչում եւ ընդունում է ՄԺԱԴ-ի Կանոնադրությունը,
3. պարտավորվում է կատարել Անդամ պետության պայմանները և ակտիվորեն մասնակցում է ՄԺԱԴ-ի միջոցառումներին:

Հոդված 8. Անդամ պետությունն ունի հետևյալ իրավունքները.

1. մասնակցում է ՄԺԱԴ-ի բոլոր միջոցառումներին և համաժողովներին,
2. ՄԺԱԴ-ի անունից նախաձեռնում և կազմակերպում է միջոցառումներ, որոնք ենթակա են Խորհրդի հաստատմանը,
3. տարածում և օգտագործում է ՄԺԱԴ-ի ռեսուրսները Կանոնադրությանը և հարակից համաձայնագրերին համապատասխան:

Հոդված 9. Անդամ պետությունը կատարում է հետևյալ պարտավորությունները.

1. պահպանում է սույն Կանոնադրության պահանջները և հարակից նորմերն ու կանոնները և կատարում է ՄԺԱԴ-ի կայացրած որոշումները,
2. պահպանում և պաշտպանում է ՄԺԱԴ-ի շահերը և օրինական իրավունքները,
3. նախաձեռնում է ՄԺԱԴ-ի միջոցառումների կազմակերպումը, մասնակցում է դրանց և նպաստում դրա առաջընթացին և զարգացմանը,
4. նպաստում է ՄԺԱԴ-ի՝ համաշխարհային տեսանելիության մեծացմանը. նշանակում է մասնագիտացված մարմին՝ ընթացիկ գործունեության իրականացմանն

աջակցելու նպատակով Քարտուղարության հետ հաղորդակցությունն ապահովելու համար,

5. նշանակում մասնագիտացված գործակալություն՝ ամենօրյա գործողությունները դյուրացնելու նպատակով քարտուղարության հետ կապ պահպանելու համար:

Հոդված 10. ՄԺԱԴ-ը որպես Դիտորդ պետություն կարող է ընդունել ցանկացած ասիական երկիր կամ որպես Գործընկեր պետություն՝ ոչ ասիական երկիր, որն իրավունք ունի մասնակցելու ՄԺԱԴ-ի միջոցառումներին: Դիմումատու երկրի մշակութային ժառանգության ոլորտում իրավասու մարմինը ՄԺԱԴ-ի Քարտուղարությանը ներկայացնում է պաշտոնական գրավոր դիմում: Դիտորդ պետության կամ Գործընկեր պետության կարգավիճակը ճանաչվում է, եթե դիմումը ներկայացնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների երկու երրորդը չի ներկայացնում գրավոր առարկություն: Դիտորդ պետությունը կամ Գործընկեր պետությունն ունի հետևյալ իրավունքները.

1. մասնակցելու Ընդհանուր ժողովին, քննարկել և իր խորհրդատվական ներդրումն ունենալու ՄԺԱԴ-ի մարմինների իրավասությունների շրջանակում գտնվող խնդիրների լուծմանը՝ առանց ձայնի իրավունքի,

2. մասնակցելու ՄԺԱԴ-ի միջոցառումներին կամ ՄԺԱԴ-ի հետ համատեղ կազմակերպելու այդ միջոցառումները,

3. ունենալու հասանելիություն ՄԺԱԴ-ի բոլոր մարմինների կողմից պատրաստված և ընդունված փաստաթղթերին եւ որոշումներին:

Հոդված 11. Դիտորդ պետությունները կամ Գործընկեր պետությունները չեն ներգրավվում ՄԺԱԴ-ի փաստաթղթերի մշակման և ստորագրման, ինչպես նաեւ ՄԺԱԴ-ի մարմինների որոշումների կայացման գործընթացում: Դիտորդ պետություններն իրավունք չունեն դինելու և օգտվելու ՄԺԱԴ-ի ռեսուրսներից:

Գլուխ III. Ընդհանուր ժողովը

Հոդված 12. Ընդհանուր ժողովը յուրաքանչյուր երկու տարին մեկ հրավիրում է հերթական նիստ, որին մասնակցում են Անդամ պետությունների ներկայացուցիչները: Բացառիկ հանգամանքներում Ընդհանուր ժողովը կարող է հանդիպում հրավիրել հեռակոնֆերանսի կամ տեսակոնֆերանսի ձևով:

Հոդված 13. Ընդհանուր ժողովի գործառույթներն են՝

1. կայացնել որոշումներ սույն Կանոնադրության շրջանակում հարցերի առնչությամբ,

2. ուսումնասիրել Խորհրդի աշխատանքների մասին հաշվետվությունները և ընդունել ՄԺԱԴ-ի աշխատանքային պլանները,

3. ընտրել Խորհրդի անդամներին:

Հոդված 14. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն Ընդհանուր ժողովում ունի միայն մեկ ձայն:

Հոդված 15. Անդամ պետության առաջարկությամբ և Խորհրդի հաստատմամբ Ընդհանուր ժողովը ՄԺԱԴ-ում էական ներդրում կատարած հաստատությանը կամ անձին կարող է շնորհել պատվավոր կարգավիճակ եւ տալ պատվոգիր։

Գլուխ IV. Խորհուրդը, Գիտական կոմիտեն եւ Քարտուղարությունը

Հոդված 16. ՄԺԱԴ-ը բաղկացած է Խորհրդից, Գիտական կոմիտեից և Քարտուղարությունից։

Հոդված 17. Խորհուրդն ուսումնասիրում և սահմանում է ՄԺԱԴ երկարաժամկետ քաղաքականությունները, աշխատանքային պլանները եւ ֆինանսական սխեմաները։

Հոդված 18. Խորհուրդը պետք է ունենա մինչև տասնվեց (16) անդամ՝ մեկ անդամ՝ յուրաքանչյուր անդամ պետությունից, այդ թվում՝ մեկ (1) անդամ՝ որպես Խորհրդի նախագահ։ Խորհուրդը նաև ներառում է ձայնի իրավունքով մեկ (1) անդամ՝ որպես Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական հիմնադրամի տնօրեն, ձայնի իրավունք չունեցող երեք (3) անդամ, այդ թվում՝ Գլխավոր քարտուղար, Գիտական կոմիտեի նախագահ և մեկ (1) ներկայացուցիչ՝ Միավորված ազգերի կրթության, գիտության և մշակույթի կազմակերպությունից (ՅՈՒՆԵՍԿՕ)։

Հոդված 19. Խորհրդի գործառույթներն են՝

1. ընտրել նախագահ,
2. նշանակել Գլխավոր քարտուղար,
3. հաստատել Անդամ պետությունների, Դիտորդ պետությունների և Գործընկեր պետությունների կարգավիճակը,
4. սահմանել Գիտական կոմիտեի կազմը,
5. ընդունել և վերանայել սույն Կանոնադրությունը,
6. ուսումնասիրել եւ հաստատել ՄԺԱԴ-ի ռազմավարությունները, գործողությունների ծրագրերը և համատեղ ծրագրերի ցանկերը,
7. ուսումնասիրել եւ հաստատել ՄԺԱԴ-ի բյուջեն,
8. վերահսկել ՄԺԱԴ-ի միջոցների օգտագործումը և ՄԺԱԴ-ի ծրագրերի և նախագծերի իրականացումը,
9. ուսումնասիրել Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի ընդունած որոշումների կատարումը,
10. եթե մշակութային ժառանգության ոլորտում գործող խոշոր մասնավոր հաստատությունը արդյունավետ և արժեքավոր միջոցներ է ձեռնարկում ասիական մշակութային ժառանգության պաշտպանության համար, այդ գործունեությունը խրախուսելու և աջակցելու նպատակով, ՄԺԱԴ-ն անդամ պետություններից մեկի հայցով կարող է փոխկապակցված անդամակցություն շնորհել նշյալ հաստատություններին: Այս անդամակցությունը պատվավոր է, և այդ անդամները ձայնի իրավունք չունեն և կարող են օգտագործել միայն լոգոն և անվանումը որպես ՄԺԱԴ-ի փոխկապակցված անդամակցություն:

11. որոշումներ կայացնել այլ կարևոր հարցերի վերաբերյալ։

Հոդված 20. Խորհուրդը հանդիպում է տարին մեկ անգամ։ Բացառիկ հանգամանքներում Խորհուրդը կարող է հանդիպում հրավիրել հեռակոնֆերանսի կամ տեսակոնֆերանսի ձեւով։

Հոդված 21. Խորհուրդն իր որոշումներն ընդունում է կոնսենսուսով՝ ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ։ Եթե չի հաջողվում ապահովել կոնսենսուս, Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների առնվազն երկու երրորդի կողմից կարող է ներկայացվել քվեարկություն անցկացնելու միջնորդություն։ Այս դեպքում Խորհուրդը կարող է քվեարկել։ Որոշումն ընդունվում է Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների առնվազն երկու երրորդի կողմից։

Հոդված 22. Խորհուրդն ունի մեկ նախագահ։ ՄԺԱԴ-ի զարգացման անհրաժեշտությամբ պայմանավորված՝ նախագահի առաջարկով կարող են ընտրվել փոխնախագահներ։ Նախագահն ընտրվում է երկու տարի ժամկետով եւ կարող է վերընտրվել մեկ անգամ։

Հոդված 23. ՄԺԱԴ-ի կայուն գործունեությունն իր սկզբնական փուլում ապահովելու նպատակով Խորհրդի առաջին նախագահությունը ստանձնում է Չինաստանը՝ որպես Նախաձեռնող պետություն։ Նախագահն ընտրվում է քվեարկությամբ՝ Խորհրդի ստեղծմանը հաջորդող երրորդ տարվանից։ Խորհրդի բոլոր անդամները կարող են ունենալ նախագահ ընտրվելու իրավունք, որն ընտրվում է երկու տարին մեկ անգամ։

Հոդված 24. Նախագահի գործառույթներն են՝

1. հրավիրել և նախագահել Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի նիստերը,
2. ՄԺԱԴ-ի անունից աշխատել շահագրգիռ կողմերի հետ,
3. աջակցել ՄԺԱԴ-ի համապատասխան աշխատանքներին և ակտիվ դեր խաղալ հրապարակայնության, համագործակցության և դրամահավաքի կազմակերպման աշխատանքներում։

Հոդված 25. Խորհրդի անդամն ընտրվում է երկու տարի ժամկետով և կարող է վերընտրվել առավելագույնը մեկ անգամ։ ՄԺԱԴ-ի հիմնադիր անդամ պետություններն ինքնաբերաբար դառնում են Խորհրդի անդամներ։ Խորհրդի անդամների կեսը վերընտրվում է Խորհրդի ստեղծմանը հաջորդող երրորդ տարվանից։ Խորհուրդը սահմանում է առաջին ընտրության եղանակը։ Այնուհետեւ Խորհրդի անդամների ընտրությունը տեղի է ունենում յուրաքանչյուր երկու տարին մեկ։

Հոդված 26. Քարտուղարությունը կատարում է վարչական, կառավարման, կապի և համակարգման պարտականություններ։ Վերջինիս գործառույթներն են՝

1. ապահովել ՄԺԱԴ-ի ընթացիկ գործունեությունը և կառավարումը,

2. քննել Անդամ պետությունների, Դիտորդ պետությունների կամ Գործընկեր պետությունների կարգավիճակ ստանալու գրավոր դիմումները,

3. Խորհուրդ ներկայացնել ՄԺԱԴ-ի ռազմավարությունները, գործողությունների ծրագրերն ու համատեղ նախագծերի ցանկը և Գիտական կոմիտեի մեկնաբանությունները,

4. իրականացնել Խորհրդի որոշումները,

5. կազմակերպել ՄԺԱԴ-ի միջոցառումները,

6. կառավարել և կատարել տարեկան աշխատանքային պլանները և ֆինանսական բյուջեներն ու հաշվարկները,

7. անհրաժեշտության դեպքում դիմել Խորհուրդ՝ Խորհրդի միջանկյալ նիստ կազմակերպելու համար. իրականացնել հանրայնացման և ռեսուրսների մոբիլիզացման աշխատանքներ,

8. պատրաստել Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների, փաստաթղթերի նախագծեր եւ նիստերի արձանագրություններ,

9. կատարել Խորհրդի կողմից հանձնարարված կամ լիազորված այլ աշխատանքներ։

Հոդված 27. Գլխավոր քարտուղարը նշանակվում է երկու տարի ժամկետով և կարող է վերանշանակվել։ Գլխավոր քարտուղարի գործառույթներն են՝

1. ղեկավարել և ստուգել Քարտուղարության աշխատանքը,

2. ստորագրել կարեւոր փաստաթղթեր և ՄԺԱԴ-ի անունից մասնակցել կարևոր միջոցառումներին,

3. աջակցել Քարտուղարության աշխատանքին և ակտիվ դեր խաղալ հրապարակայնության, համագործակցության եւ դրամահավաքի աշխատանքներում։

Հոդված 28. Գլխավոր գործադիր քարտուղարը նշանակվում է այն Անդամ պետության կողմից, որտեղ գտնվում է Քարտուղարությունը, և իրականացնում է հետևյալ գործառույթները.

1. ղեկավարում է Քարտուղարության ընթացիկ գործունեությունը, իրականացնում է աշխատանքային պլանները և վերահսկում աշխատանքների ընթացքը,

2. նախապատրաստում է Խորհրդի և Ընդհանուր ժողովի նիստերը,

3. բացի Խորհրդի և Ընդհանուր ժողովի նիստերից նախագահում է ՄԺԱԴ-ի մյուս հանդիպումները։

Հոդված 29. ՄԺԱԴ-ի անդամ պետությունները կարող են իրենց ներկայացուցիչներին առաջարկել միանալ Քարտուղարությանը, ընդ որում, հարակից ծախսերը նրանք իրենց վրա են վերցնում։ Քարտուղարությունը տեղակայվում է Չինաստանի մշակութային ժառանգության ակադեմիայում, որն ապահովում է անհրաժեշտ անձնակազմ և աշխատավայր (հասցե՝ Չինաստան, Պեկին, Սիհայանգ թաղամաս, Արեւելյան Բեյսիուան պողոտա, Ջիաույան փողոց թիվ 2)։

Հոդված 30. ՄԺԱԴ-ն ունի Գիտական կոմիտե։ Խորհրդի որոշումների համաձայն՝ Գիտական կոմիտեն ներկայացնում է առաջարկություններ ՄԺԱԴ-ի զարգացման ռազմավարություններից և գիտական գնահատումներից բխող բոլոր մասնագիտական

խնդիրների վերաբերյալ։ Գիտական կոմիտեի կողմից ներկայացված մասնագիտական առաջարկությունները Քարտուղարության միջոցով ներկայացվում են Խորհուրդ՝ ուսումնասիրության։

Գիտական կոմիտեն պետք է ունենա առնվազն ինը (9) և առավելագույնը տասնհինգ (15) անդամ։ Գիտական կոմիտեի անդամներին առաջարկում են Խորհրդի անդամները եւ նշանակում Խորհուրդը չորս տարի ժամկետով՝ մեկ անգամ վերանշանակվելու իրավունքով։ Գիտական կոմիտեն պետք է ունենա մեկ նախագահ, որն ընտրվում է չորս տարի ժամկետով և կարող է վերընտրվել մեկ անգամ։

Անհրաժեշտության դեպքում Գիտական կոմիտեի անդամները կարող են մասնակցել դրա հանդիպումներին տեսակոնֆերանսի ձևով, էլեկտրոնային փոստի կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով։

Գլուխ V. Ֆինանսավորման աղբյուրներ

Հոդված 31. ՄԺԱԴ-ի ֆինանսավորման աղբյուրներն են՝

1. Անդամ պետությունների կողմից կատարվող կամավոր ներդրումները,
2. Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական հիմնադրամի կողմից տրամադրվող ֆինանսական աջակցությունը,
3. Անդամ պետությունների հաստատությունների կամ անհատների կողմից կատարվող ներդրումները,
4. այլ աղբյուրներ։

Հոդված 32. Չինաստանի մշակութային ժառանգության պահպանության հիմնադրամի կողմից Ասիայում մշակութային ժառանգության պահպանությամբ հետաքրքրված այլ հաստատությունների հետ համատեղ ստեղծված Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական հիմնադրամն աջակցում է ՄԺԱԴ-ի աշխատանքներին։

Հոդված 33. ՄԺԱԴ-ի ֆինանսական միջոցները պետք է օգտագործվեն սույն Կանոնադրությամբ սահմանված գործունեության շրջանակում և ՄԺԱԴ-ի զարգացման նպատակներով։

Հոդված 34. ՄԺԱԴ-ի անդամ պետություններն ունեն իրենց պետությունների կողմից ներդրված ֆինանսական միջոցների օգտագործման առաջնահերթության իրավունք։

Գլուխ 10. Լրացուցիչ դրույթներ

Հոդված 35. Սույն Կանոնադրությունն ընդունվում է ՄԺԱԴ-ի հիմնադիր ժողովի կոնսենսուսով (թվական) (ամիս) (օր)-ին եւ ուժի մեջ է մտնում անմիջապես դրանից հետո։

Հոդված 36. ՄԺԱԴ-ի որոշումները առաջնային են դրա Անդամ պետությունների գործողությունների համար։ ՄԺԱԴ-ի աշխատանքային լեզուներն են չինարենը և անգլերենը։

Հոդված 37. Դաշինքի անդամ պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է ազատորեն հրաժարվել անդամակցությունից՝ նման մտադրության մասին գրավոր ծանուցում ուղարկելով հաջորդ պաշտոնական հանդիպման մեկնարկից առնվազն 6 ամիս առաջ։

Հոդված 38. Սույն Կանոնադրությունը մեկնաբանելու իրավունքը վերապահվում է Քարտուղարությանը, սույն Կանոնադրությունը վերանայելու իրավունքը վերապահվում է Խորհրդին, եւ սույն Կանոնադրությունն ընդունելու իրավունքը վերապահվում է Ընդհանուր ժողովին։

Մշակութային ժառանգության ասիական դաշինք

Կանոնադրություն

Գլուխ I. Ընդհանուր դրույթներ

Հոդված 1. «Մշակութային ժառանգության ասիական դաշինք» անվանման հապավումն է «ՄԺԱԴ»:

Հոդված 2. ՄԺԱԴ-ը կամավոր մասնակցության, հավասարության, փոխադարձ հարգանքի և փոխադարձ շահի սկզբունքների հիման վրա ասիական երկրների կողմից ստեղծված միջկառավարական համագործակցության մեխանիզմ է, որն ուղղված է Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական նախաձեռնության իրականացմանը:

Հոդված 3. ՄԺԱԴ-ի նպատակն է ողջ Ասիայում զարգացնել և բարելավել մշակութային ժառանգության պահպանության և օգտագործման կարողությունները և համակարգել մշակութային ժառանգության երկարաժամկետ պահպանությունը ողջ Ասիայում՝ տնտեսության, հասարակության, մշակույթի, զբոսաշրջության և շրջակա միջավայրի պահպանության զարգացմանը համընթաց, խթանել և ավելացնել մարդկանց կապերը և ուղիղ հաղորդակցությունն ասիական երկրների միջև, դյուրացնել ասիական քաղաքակրթությունների փոխանցումը և ձեւավորել Ասիայի համար ընդհանուր ապագա ունեցող համայնք:

Հոդված 4. ՄԺԱԴ-ն իրականացնում է հետևյալ գործունեությունը.

1. աջակցություն համատեղ նախագծերի իրականացմանը Ասիայում մշակութային ժառանգության պահպանության և կառավարման ոլորտում՝ ներառյալ, սակայն չսահմանափակելով հետևյալ ոլորտներով՝ հնագիտություն, ժառանգության օբյեկտների պահպանություն և վերականգնում, միջթանգարանային փոխանակում, Համաշխարհային մշակութային ժառանգության անվանակարգում, պահպանություն և կառավարում, մշակութային արժեքների ապօրինի ներմուծման, արտահանման և սեփականության փոխանցման կանխարգելում մշակութային արժեք հանդիսացող կորած օբյեկտների վերադարձի և փոխհատուցման դյուրացում,
2. համաժողովների, ֆորումների և մշակութային ժառանգության ոլորտում այլ միջոցառումների կազմակերպում,
3. մասնագիտական վերապատրաստման և կարողությունների զարգացմանն ուղղված համագործակցության խթանում,
4. փոխանակման ծրագրերի և համագործակցության արդյունքների և ձեռքբերումների ներկայացում և տարածում:

Գլուխ II. Անդամ պետությունները, Դիտորդ պետությունները և Գործընկեր պետությունները

Հոդված 5. Ցանկացած երկիր, որը 2021 թվականի հոկտեմբերի 27-ին հրավիրված Ասիական երկրների մշակութային ժառանգության պահպանության հարցերով երկխոսությունից առնվազն մեկ օր առաջ իր գրավոր համաձայնությունն է հայտնում ՄԺԱԴ-ի ստեղծման վերաբերյալ, ՄԺԱԴ-ի Հիմնադիր անդամ պետություն է: ՄԺԱԴ-ի Հիմնադիր անդամ պետությունները համատեղ կազմում են ՄԺԱԴ-ի Կանոնադրությունը և կատարում ՄԺԱԴ-ի Կանոնադրությամբ սահմանված պայմանները:

Հոդված 6. Բոլոր ասիական երկրները կարող են դիմել և իրավունք ունեն անդամակցելու ՄԺԱԴ-ին: Դիմումատու երկրի մշակութային ժառանգության ոլորտում իրավասու մարմինը ՄԺԱԴ-ի Քարտուղարությանը ներկայացնում է պաշտոնական գրավոր դիմում: Դիմումատու երկրին պաշտոնապես տրվում է Անդամ պետության կարգավիճակ, եթե դիմումը ներկայացնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների երկու երրորդը չի ներկայացնում գրավոր առարկություն: Իր գրավոր դիմումում դիմող երկիրը համաձայնում է ընդունել ՄԺԱԴ-ի կանոնադրությունում սահմանված բոլոր դրույթները:

Հոդված 7. ՄԺԱԴ-ի անդամ դառնալու համար դիմումատու երկիրը ՄԺԱԴ-ի անդամակցության համար՝

1. ՄԺԱԴ է ներկայացնում գրավոր դիմում,
2. ճանաչում եւ ընդունում է ՄԺԱԴ-ի Կանոնադրությունը,
3. պարտավորվում է կատարել Անդամ պետության պայմանները և ակտիվորեն մասնակցում է ՄԺԱԴ-ի միջոցառումներին:

Հոդված 8. Անդամ պետությունն ունի հետևյալ իրավունքները.

1. մասնակցում է ՄԺԱԴ-ի բոլոր միջոցառումներին և համաժողովներին,
2. ՄԺԱԴ-ի անունից նախաձեռնում և կազմակերպում է միջոցառումներ, որոնք ենթակա են Խորհրդի հաստատմանը,
3. տարածում և օգտագործում է ՄԺԱԴ-ի ռեսուրսները Կանոնադրությանը և հարակից համաձայնագրերին համապատասխան:

Հոդված 9. Անդամ պետությունը կատարում է հետևյալ պարտավորությունները.

1. պահպանում է սույն Կանոնադրության պահանջները և հարակից նորմերն ու կանոնները և կատարում է ՄԺԱԴ-ի կայացրած որոշումները,
2. պահպանում և պաշտպանում է ՄԺԱԴ-ի շահերը և օրինական իրավունքները,
3. նախաձեռնում է ՄԺԱԴ-ի միջոցառումների կազմակերպումը, մասնակցում է դրանց և նպաստում դրա առաջընթացին և զարգացմանը,
4. նպաստում է ՄԺԱԴ-ի՝ համաշխարհային տեսանելիության մեծացմանը. նշանակում է մասնագիտացված մարմին՝ ընթացիկ գործունեության իրականացմանն

աջակցելու նպատակով Քարտուղարության հետ հաղորդակցությունն ապահովելու համար,

5. նշանակում մասնագիտացված գործակալություն՝ ամենօրյա գործողությունները դյուրացնելու նպատակով քարտուղարության հետ կապ պահպանելու համար:

Հոդված 10. ՄԺԱԴ-ը որպես Դիտորդ պետություն կարող է ընդունել ցանկացած ասիական երկիր կամ որպես Գործընկեր պետություն՝ ոչ ասիական երկիր, որն իրավունք ունի մասնակցելու ՄԺԱԴ-ի միջոցառումներին: Դիմումատու երկրի մշակութային ժառանգության ոլորտում իրավասու մարմինը ՄԺԱԴ-ի Քարտուղարությանը ներկայացնում է պաշտոնական գրավոր դիմում: Դիտորդ պետության կամ Գործընկեր պետության կարգավիճակը ճանաչվում է, եթե դիմումը ներկայացնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների երկու երրորդը չի ներկայացնում գրավոր առարկություն: Դիտորդ պետությունը կամ Գործընկեր պետությունն ունի հետևյալ իրավունքները.

1. մասնակցելու Ընդհանուր ժողովին, քննարկել և իր խորհրդատվական ներդրումն ունենալու ՄԺԱԴ-ի մարմինների իրավասությունների շրջանակում գտնվող խնդիրների լուծմանը՝ առանց ձայնի իրավունքի,

2. մասնակցելու ՄԺԱԴ-ի միջոցառումներին կամ ՄԺԱԴ-ի հետ համատեղ կազմակերպելու այդ միջոցառումները,

3. ունենալու հասանելիություն ՄԺԱԴ-ի բոլոր մարմինների կողմից պատրաստված և ընդունված փաստաթղթերին եւ որոշումներին:

Հոդված 11. Դիտորդ պետությունները կամ Գործընկեր պետությունները չեն ներգրավվում ՄԺԱԴ-ի փաստաթղթերի մշակման և ստորագրման, ինչպես նաեւ ՄԺԱԴ-ի մարմինների որոշումների կայացման գործընթացում: Դիտորդ պետություններն իրավունք չունեն դինելու և օգտվելու ՄԺԱԴ-ի ռեսուրսներից:

Գլուխ III. Ընդհանուր ժողովը

Հոդված 12. Ընդհանուր ժողովը յուրաքանչյուր երկու տարին մեկ հրավիրում է հերթական նիստ, որին մասնակցում են Անդամ պետությունների ներկայացուցիչները: Բացառիկ հանգամանքներում Ընդհանուր ժողովը կարող է հանդիպում հրավիրել հեռակոնֆերանսի կամ տեսակոնֆերանսի ձևով:

Հոդված 13. Ընդհանուր ժողովի գործառույթներն են՝

1. կայացնել որոշումներ սույն Կանոնադրության շրջանակում հարցերի առնչությամբ,

2. ուսումնասիրել Խորհրդի աշխատանքների մասին հաշվետվությունները և ընդունել ՄԺԱԴ-ի աշխատանքային պլանները,

3. ընտրել Խորհրդի անդամներին:

Հոդված 14. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն Ընդհանուր ժողովում ունի միայն մեկ ձայն:

Հոդված 15. Անդամ պետության առաջարկությամբ և Խորհրդի հաստատմամբ Ընդհանուր ժողովը ՄԺԱԴ-ում էական ներդրում կատարած հաստատությանը կամ անձին կարող է շնորհել պատվավոր կարգավիճակ եւ տալ պատվոգիր։

Գլուխ IV. Խորհուրդը, Գիտական կոմիտեն եւ Քարտուղարությունը

Հոդված 16. ՄԺԱԴ-ը բաղկացած է Խորհրդից, Գիտական կոմիտեից և Քարտուղարությունից։

Հոդված 17. Խորհուրդն ուսումնասիրում և սահմանում է ՄԺԱԴ երկարաժամկետ քաղաքականությունները, աշխատանքային պլանները եւ ֆինանսական սխեմաները։

Հոդված 18. Խորհուրդը պետք է ունենա մինչև տասնվեց (16) անդամ՝ մեկ անդամ՝ յուրաքանչյուր անդամ պետությունից, այդ թվում՝ մեկ (1) անդամ՝ որպես Խորհրդի նախագահ։ Խորհուրդը նաև ներառում է ձայնի իրավունքով մեկ (1) անդամ՝ որպես Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական հիմնադրամի տնօրեն, ձայնի իրավունք չունեցող երեք (3) անդամ, այդ թվում՝ Գլխավոր քարտուղար, Գիտական կոմիտեի նախագահ և մեկ (1) ներկայացուցիչ՝ Միավորված ազգերի կրթության, գիտության և մշակույթի կազմակերպությունից (ՅՈՒՆԵՍԿՕ)։

Հոդված 19. Խորհրդի գործառույթներն են՝

1. ընտրել նախագահ,
2. նշանակել Գլխավոր քարտուղար,
3. հաստատել Անդամ պետությունների, Դիտորդ պետությունների և Գործընկեր պետությունների կարգավիճակը,
4. սահմանել Գիտական կոմիտեի կազմը,
5. ընդունել և վերանայել սույն Կանոնադրությունը,
6. ուսումնասիրել եւ հաստատել ՄԺԱԴ-ի ռազմավարությունները, գործողությունների ծրագրերը և համատեղ ծրագրերի ցանկերը,
7. ուսումնասիրել եւ հաստատել ՄԺԱԴ-ի բյուջեն,
8. վերահսկել ՄԺԱԴ-ի միջոցների օգտագործումը և ՄԺԱԴ-ի ծրագրերի և նախագծերի իրականացումը,
9. ուսումնասիրել Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի ընդունած որոշումների կատարումը,
10. եթե մշակութային ժառանգության ոլորտում գործող խոշոր մասնավոր հաստատությունը արդյունավետ և արժեքավոր միջոցներ է ձեռնարկում ասիական մշակութային ժառանգության պաշտպանության համար, այդ գործունեությունը խրախուսելու և աջակցելու նպատակով, ՄԺԱԴ-ն անդամ պետություններից մեկի հայցով կարող է փոխկապակցված անդամակցություն շնորհել նշյալ հաստատություններին: Այս անդամակցությունը պատվավոր է, և այդ անդամները ձայնի իրավունք չունեն և կարող են օգտագործել միայն լոգոն և անվանումը որպես ՄԺԱԴ-ի փոխկապակցված անդամակցություն:

11. որոշումներ կայացնել այլ կարևոր հարցերի վերաբերյալ։

Հոդված 20. Խորհուրդը հանդիպում է տարին մեկ անգամ։ Բացառիկ հանգամանքներում Խորհուրդը կարող է հանդիպում հրավիրել հեռակոնֆերանսի կամ տեսակոնֆերանսի ձեւով։

Հոդված 21. Խորհուրդն իր որոշումներն ընդունում է կոնսենսուսով՝ ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ։ Եթե չի հաջողվում ապահովել կոնսենսուս, Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների առնվազն երկու երրորդի կողմից կարող է ներկայացվել քվեարկություն անցկացնելու միջնորդություն։ Այս դեպքում Խորհուրդը կարող է քվեարկել։ Որոշումն ընդունվում է Խորհրդի՝ ձայնի իրավունք ունեցող անդամների առնվազն երկու երրորդի կողմից։

Հոդված 22. Խորհուրդն ունի մեկ նախագահ։ ՄԺԱԴ-ի զարգացման անհրաժեշտությամբ պայմանավորված՝ նախագահի առաջարկով կարող են ընտրվել փոխնախագահներ։ Նախագահն ընտրվում է երկու տարի ժամկետով եւ կարող է վերընտրվել մեկ անգամ։

Հոդված 23. ՄԺԱԴ-ի կայուն գործունեությունն իր սկզբնական փուլում ապահովելու նպատակով Խորհրդի առաջին նախագահությունը ստանձնում է Չինաստանը՝ որպես Նախաձեռնող պետություն։ Նախագահն ընտրվում է քվեարկությամբ՝ Խորհրդի ստեղծմանը հաջորդող երրորդ տարվանից։ Խորհրդի բոլոր անդամները կարող են ունենալ նախագահ ընտրվելու իրավունք, որն ընտրվում է երկու տարին մեկ անգամ։

Հոդված 24. Նախագահի գործառույթներն են՝

1. հրավիրել և նախագահել Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի նիստերը,
2. ՄԺԱԴ-ի անունից աշխատել շահագրգիռ կողմերի հետ,
3. աջակցել ՄԺԱԴ-ի համապատասխան աշխատանքներին և ակտիվ դեր խաղալ հրապարակայնության, համագործակցության և դրամահավաքի կազմակերպման աշխատանքներում։

Հոդված 25. Խորհրդի անդամն ընտրվում է երկու տարի ժամկետով և կարող է վերընտրվել առավելագույնը մեկ անգամ։ ՄԺԱԴ-ի հիմնադիր անդամ պետություններն ինքնաբերաբար դառնում են Խորհրդի անդամներ։ Խորհրդի անդամների կեսը վերընտրվում է Խորհրդի ստեղծմանը հաջորդող երրորդ տարվանից։ Խորհուրդը սահմանում է առաջին ընտրության եղանակը։ Այնուհետեւ Խորհրդի անդամների ընտրությունը տեղի է ունենում յուրաքանչյուր երկու տարին մեկ։

Հոդված 26. Քարտուղարությունը կատարում է վարչական, կառավարման, կապի և համակարգման պարտականություններ։ Վերջինիս գործառույթներն են՝

1. ապահովել ՄԺԱԴ-ի ընթացիկ գործունեությունը և կառավարումը,

2. քննել Անդամ պետությունների, Դիտորդ պետությունների կամ Գործընկեր պետությունների կարգավիճակ ստանալու գրավոր դիմումները,

3. Խորհուրդ ներկայացնել ՄԺԱԴ-ի ռազմավարությունները, գործողությունների ծրագրերն ու համատեղ նախագծերի ցանկը և Գիտական կոմիտեի մեկնաբանությունները,

4. իրականացնել Խորհրդի որոշումները,

5. կազմակերպել ՄԺԱԴ-ի միջոցառումները,

6. կառավարել և կատարել տարեկան աշխատանքային պլանները և ֆինանսական բյուջեներն ու հաշվարկները,

7. անհրաժեշտության դեպքում դիմել Խորհուրդ՝ Խորհրդի միջանկյալ նիստ կազմակերպելու համար. իրականացնել հանրայնացման և ռեսուրսների մոբիլիզացման աշխատանքներ,

8. պատրաստել Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների, փաստաթղթերի նախագծեր եւ նիստերի արձանագրություններ,

9. կատարել Խորհրդի կողմից հանձնարարված կամ լիազորված այլ աշխատանքներ։

Հոդված 27. Գլխավոր քարտուղարը նշանակվում է երկու տարի ժամկետով և կարող է վերանշանակվել։ Գլխավոր քարտուղարի գործառույթներն են՝

1. ղեկավարել և ստուգել Քարտուղարության աշխատանքը,

2. ստորագրել կարեւոր փաստաթղթեր և ՄԺԱԴ-ի անունից մասնակցել կարևոր միջոցառումներին,

3. աջակցել Քարտուղարության աշխատանքին և ակտիվ դեր խաղալ հրապարակայնության, համագործակցության եւ դրամահավաքի աշխատանքներում։

Հոդված 28. Գլխավոր գործադիր քարտուղարը նշանակվում է այն Անդամ պետության կողմից, որտեղ գտնվում է Քարտուղարությունը, և իրականացնում է հետևյալ գործառույթները.

1. ղեկավարում է Քարտուղարության ընթացիկ գործունեությունը, իրականացնում է աշխատանքային պլանները և վերահսկում աշխատանքների ընթացքը,

2. նախապատրաստում է Խորհրդի և Ընդհանուր ժողովի նիստերը,

3. բացի Խորհրդի և Ընդհանուր ժողովի նիստերից նախագահում է ՄԺԱԴ-ի մյուս հանդիպումները։

Հոդված 29. ՄԺԱԴ-ի անդամ պետությունները կարող են իրենց ներկայացուցիչներին առաջարկել միանալ Քարտուղարությանը, ընդ որում, հարակից ծախսերը նրանք իրենց վրա են վերցնում։ Քարտուղարությունը տեղակայվում է Չինաստանի մշակութային ժառանգության ակադեմիայում, որն ապահովում է անհրաժեշտ անձնակազմ և աշխատավայր (հասցե՝ Չինաստան, Պեկին, Սիհայանգ թաղամաս, Արեւելյան Բեյսիուան պողոտա, Ջիաույան փողոց թիվ 2)։

Հոդված 30. ՄԺԱԴ-ն ունի Գիտական կոմիտե։ Խորհրդի որոշումների համաձայն՝ Գիտական կոմիտեն ներկայացնում է առաջարկություններ ՄԺԱԴ-ի զարգացման ռազմավարություններից և գիտական գնահատումներից բխող բոլոր մասնագիտական

խնդիրների վերաբերյալ։ Գիտական կոմիտեի կողմից ներկայացված մասնագիտական առաջարկությունները Քարտուղարության միջոցով ներկայացվում են Խորհուրդ՝ ուսումնասիրության։

Գիտական կոմիտեն պետք է ունենա առնվազն ինը (9) և առավելագույնը տասնհինգ (15) անդամ։ Գիտական կոմիտեի անդամներին առաջարկում են Խորհրդի անդամները եւ նշանակում Խորհուրդը չորս տարի ժամկետով՝ մեկ անգամ վերանշանակվելու իրավունքով։ Գիտական կոմիտեն պետք է ունենա մեկ նախագահ, որն ընտրվում է չորս տարի ժամկետով և կարող է վերընտրվել մեկ անգամ։

Անհրաժեշտության դեպքում Գիտական կոմիտեի անդամները կարող են մասնակցել դրա հանդիպումներին տեսակոնֆերանսի ձևով, էլեկտրոնային փոստի կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով։

Գլուխ V. Ֆինանսավորման աղբյուրներ

Հոդված 31. ՄԺԱԴ-ի ֆինանսավորման աղբյուրներն են՝

1. Անդամ պետությունների կողմից կատարվող կամավոր ներդրումները,
2. Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական հիմնադրամի կողմից տրամադրվող ֆինանսական աջակցությունը,
3. Անդամ պետությունների հաստատությունների կամ անհատների կողմից կատարվող ներդրումները,
4. այլ աղբյուրներ։

Հոդված 32. Չինաստանի մշակութային ժառանգության պահպանության հիմնադրամի կողմից Ասիայում մշակութային ժառանգության պահպանությամբ հետաքրքրված այլ հաստատությունների հետ համատեղ ստեղծված Մշակութային ժառանգության պահպանության ասիական հիմնադրամն աջակցում է ՄԺԱԴ-ի աշխատանքներին։

Հոդված 33. ՄԺԱԴ-ի ֆինանսական միջոցները պետք է օգտագործվեն սույն Կանոնադրությամբ սահմանված գործունեության շրջանակում և ՄԺԱԴ-ի զարգացման նպատակներով։

Հոդված 34. ՄԺԱԴ-ի անդամ պետություններն ունեն իրենց պետությունների կողմից ներդրված ֆինանսական միջոցների օգտագործման առաջնահերթության իրավունք։

Գլուխ 10. Լրացուցիչ դրույթներ

Հոդված 35. Սույն Կանոնադրությունն ընդունվում է ՄԺԱԴ-ի հիմնադիր ժողովի կոնսենսուսով (թվական) (ամիս) (օր)-ին եւ ուժի մեջ է մտնում անմիջապես դրանից հետո։

Հոդված 36. ՄԺԱԴ-ի որոշումները առաջնային են դրա Անդամ պետությունների գործողությունների համար։ ՄԺԱԴ-ի աշխատանքային լեզուներն են չինարենը և անգլերենը։

Հոդված 37. Դաշինքի անդամ պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է ազատորեն հրաժարվել անդամակցությունից՝ նման մտադրության մասին գրավոր ծանուցում ուղարկելով հաջորդ պաշտոնական հանդիպման մեկնարկից առնվազն 6 ամիս առաջ։

Հոդված 38. Սույն Կանոնադրությունը մեկնաբանելու իրավունքը վերապահվում է Քարտուղարությանը, սույն Կանոնադրությունը վերանայելու իրավունքը վերապահվում է Խորհրդին, եւ սույն Կանոնադրությունն ընդունելու իրավունքը վերապահվում է Ընդհանուր ժողովին։